

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.57/2023/25. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2024. évi január hó 18. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a szexuális erőszak büntettének kísérlete miatt **Terhelt1** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.252/2022/34. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamát 7 (hét) évre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2023. évi május hó 2. napjától a 2024. évi január hó 18. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

Kötelezi a vádlottat 32.900 (harminckettőezer-kilencszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Pécsi Törvényszék a 2023. május 2-án kihirdetett 7.B.252/2022/34. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 197. § (2) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint minősülő szexuális erőszak büntettének kísérlete miatt, mint különös visszaesőt 5 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg, mellyel kapcsolatban akként rendelkezett, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A

szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Emellett végleges hatállyal eltiltotta a vádlottat bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. Rendelkezett a bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

- [2] Az elsőfokú bíróság fenti ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére, büntetésének súlyosítása, míg a vádlott és védője eggyel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása végett fellebbezett.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, valamint a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás hosszabb tartamban történő megállapítására tett indítványt.
- [4] A nyilvános ülésen a védő a jogorvoslati nyilatkozatával megegyező tartalommal szólalt fel.

[5] **II.**

- [6] A másodfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel az (5) bekezdésére is – az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a fellebbezésekkel sérelmezett részét, továbbá – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket bírálta felül.
- [7] Az elsőfokú bíróság az eljárása során a büntetőeljárás szabályokat betartotta; a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott, ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített, ún. relatív eljárási szabálysértést nem vétett, ekként az ítéletét nem kellett hatályon kívül helyezni; az érdemi felülbírálatnak nem volt eljárásjogi akadálya.
- [8] Miután a jogosultak a fellebbezésüket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdésének a) pontja alapján, az alkalmazott joghátrány tekintetében jelentették be, a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében nem vizsgálta az ítélet megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította. E rendelkezés sérelme nélkül azonban a másodfokú bíróság az ítélet [19] pontja első mondatának második tagmondatát a tényállás részének tekintette, melyben az elsőfokú bíróság a bűncselekmény következményeként a sértettben kialakult pszichés problémákat rögzítette. A törvényszék e tényt – helytelenül – az indokolás körében rögzítette, holott az a tényállás részét képezi.
- [9] A fentiek szerint irányadó tényállás alapján a törvényszék helyesen vont következtetést Terheltl vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményének minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [10] Megalapozottan helyezkedett a törvényszék arra az álláspontra, hogy a Btk. 2. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezés a vádlott cselekményére nem alkalmazható. Ennek indoka pedig az volt, hogy az elbíráláskor hatályban lévő törvény a bűncselekményre tíz évtől húsz évig terjedő, míg az elkövetéskor hatályban volt jogszabály öt évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés kiszabását rendeli el; a bűncselekmény *elkövetésekor* hatályos törvény tehát enyhébb elbírálást tesz lehetővé, mely a Btk. 2. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazását kizárja.

[11]

III.

- [12] Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményére irányadó büntetési tételt helytállóan rögzítette. Elmulasztotta ugyanakkor feltüntetni annak a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középmértékét, mely 13 év 9 hónap szabadságvesztés.
- [13] A joghátrány meghatározásánál irányadó tényezőket túlnyomórészt helyesen tárta fel, azokat azonban nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.
- [14] Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a büntetés kiszabása során legnagyobb jelentősége annak van, hogy a vádlott e bűncselekményt (a más ügyben) jogerős szabadságvesztésre ítélté után, a végrehajtás megkezdése előtt követte el. Emellett pedig különös jelentőséggel bír az is, hogy a bűncselekményt a fenti szabadságvesztés kiállítását követően megkísérelte befejezni. Mindezek a vádlott személyében rejlő fokozottabb társadalomra veszélyességre utalnak.
- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben nem a vádlott büntetett előélete a súlyosító körülmény, hiszen az a Btk. 459. § (1) bekezdés 31/a. pontja szerinti különös visszaesés megállapításánál már értékelésre került, hanem az, hogy a különös visszaesést megalapozó elítélésen túl is volt büntetve, melynek nyomatékát az ugyanolyan (nemi erkölcs elleni) bűncselekmény elkövetése fokozza.
- [16] Nem értett egyet az elsőfokú bíróság az idő múlásának enyhítő tényezőként történő értékelésével sem. A bírói gyakorlatot tükröző, a büntetéskiszabási körülményekről szóló 56/2007. Büntető kollégiumi vélemény III/10. pontja értelmében enyhítő körülmény, ha a bűncselekmény elkövetésétől hosszabb idő telt el; minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető; nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt; csökken a nyomatéka vagy el is enyészhet, ha az időmúlást maga az elkövető idézte elő. Emellett enyhítő körülmény az is, ha az elkövető hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt; nagyobb a nyomatéka, ha előzetes fogvatartásban volt, és ilyenkor az előzőnél rövidebb tartam is enyhítőként értékelhető.
- [17] Az ügy irataiból ezzel összefüggésben az volt megállapítható, hogy a bűncselekmény befejezése és annak jogerős elbírálása között hozzávetőlegesen 4 és fél év telt el. Ugyanakkor a vád tárgyává tett cselekmény a Btk. 26. § (1) bekezdése értelmében 22 év 6 hónap elteltével évül el. A bűncselekmény elkövetése óta eltelt idő – figyelemmel arra is, hogy a feljelentést csupán két és fél évvel később tette meg a jogosult – a büntetés elévülési idejéhez képest elenyésző. Ekként az idő múlásának enyhítő körülményként való értékelése szinte teljesen elenyészik.
- [18] Ezzel szemben annak van jelentősége, hogy a vádlott a büntetőeljárás teljes ideje alatt végig a legsúlyosabb személyi szabadságot érintő kényszerintézkedés: a letartóztatás hatálya alatt állt. Ennek azonban a nyomatéka csekély, hiszen az eljárás tartama a két évet sem érte el.
- [19] A törvényszék véleményével szemben az ítéltábla nem látta nyomatékos enyhítő körülményként értékelhetőnek a cselekmény kísérleti szakban rekedését. A kísérlet vitathatatlanul igen távoli volt; a bűncselekmény befejezése azonban nem a vádlott döntésének, hanem a sértett jó helyzetfelismerésének és határozott fellépésének köszönhető, hiszen a menekülés lehetőségét felismerve a vádlott lábai közül ki tudott siklani. Az azonban, hogy a menekülésének útjába a vádlott nem gördített akadályt, enyhítő körülményként nem értékelhető.

- [20] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a törvényi minimumban kiszabott szabadságvesztést a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességre és a bűncselekmény jelentős tárgyi súlyára figyelemmel nem tartotta elégségesnek a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérésére. Ennek értelmében mind a szabadságvesztés, mind pedig a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 7 évi időtartamra súlyosította. E joghátrány immár megfelel a generálpreventív és speciálpreventív céloknak, mely szükséges, de egyben elégséges is azok eléréséhez.
- [21] Az ügyészségnek a büntetés súlyosítását célzó jogorvoslati kérelme tehát megalapozott volt.
- [22] Ezen túlmenően a fenti bűnösségi körülmények mérlegelésével a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott tekintetében nem áll fenn olyan különös méltánylást érdemlő körülmény, mely a Btk. 35. § (2) bekezdésében meghatározott méltányosság gyakorlását – a szabadságvesztés végrehajtásának eggyel enyhébb fokozatban történő megállapítását – lehetővé tenné, ezért a vádlott és a védő erre vonatkozó fellebbezése sem vezethettek eredményre.
- [23] A végrehajtási fokozat Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontjában történő meghatározása ezért törvényes volt.
- [24] Az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett arról, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, elmulasztotta ugyanakkor megjelölni ennek jogszabályi alapját. Ezt a másodfokú bíróság pótolta; a feltételes szabadság kizártsága a Btk. 38. § (4) bekezdés d) pontján alapul.
- [25] Az elsőfokú bíróság egyéb – így az előzetes fogvatartás szabadságvesztésbe történő beszámításával, a foglalkozástól eltiltással, a bűnjelekkel, továbbá a bűnügyi költséggel kapcsolatos – rendelkezései törvényesek voltak.
- [26] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezésekkel megtámadott ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [27] A Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján a szabadságvesztésbe továbbmenően beszámította a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.
- [28] Kötelezte a vádlottat a Be. 613. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban a kirendelt védője fellépésével felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

P é c s, 2024. január 18.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.252/2022/34. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.57/2023/25. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2024. évi január hó 18. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke